

Új magyar verskötetek

Az elmúlt hetekben sok új verseskötet jelent meg. Van egy közös jellemvonásuk: erőteljesebben vagy legalábbis sokoldalúbban adnak hangot a békéért folytatott harcnak. A koreai nép hősi küzdelme, a békeharc nagy eseményei, a VIT, az imperialisták elleni harc, a gyarmati kizsákmányolás elleni tiltakozás majd minden kötetben visszahangot kap. A hang is szenvedélyesebb, s a költők formában is változatosságra törekszenek.

LÁNYI SAROLTA »Kései ajándéka« című verskötete a költő válogatott verseit tartalmazza. Az első vers 1910-ben, az utolsó 1951-ben keletkezett. Az olvasó látja a fejlődést a korai, elégikus hangú, sokszor pesszimista versektől, a későbbi forradalmi verseken, majd a »Moszkvai magyar énekén« keresztül napjainkig. Lányi Sarolta nyelvben és formában továbbfejleszti a »Nyugat« nemzedékének hagyományait. Pesszimizmusa a múlté, de megmaradt formáinak csiszoltsága, strófaik egyenletes lejtése. Képei konkrétabbak, a hangja forradalmibb. Lányi Sarolta költészetét állandó, felfelé ívelő fejlődés, fokozódó gazdagodás jellemzi.

KESZTHELYI ZOLTANNAK »A boldog vár« címmel most jelent meg ötödik verskötete. A nyelvnek, a formának az az érettsége, amely első versei javát is jellemezte, most már egész kötetére jellemző. Egyre tömörebb, s különösen azok a versei, amelyek az épülő szocializmust, a népek békeharcát éneklék meg, tanuskodnak éppen tömörségük révén, igazi elmélyültségről és őszinte élményről. Kevés költőnek jellemzi nagyobb műgond. Nála egyénivé, bensőségessé válik minden olyan élmény, amelyről kisebb műgondtal dolgozó költők csak szólásokat tudnak hangoztatni:

Ó töröld le a koreai árvák könnyes arát. Enyhíts fájdalmukat!
Jó anyjuk nevét hiába kiáltják az üszkös, néma pusztaságokon — Gondolj vidáman játszó gyermekedre, amikor fűledbe csong a béke csendje.

KÓNYA LAJOS »Tavaszi utazás« című kötete a költőnek a Német Demokratikus Köztársaságról írt verseit tartalmazza. Ebben a verses útinaplóban üdén, csillogón tűnnek fel a német tájak, de feltűnnek a háború romjai is, s halljuk az új német fiatalság hangját, amely a béke jegyében küzd az egységes Németorszáért:

Kézemet kinyujtom s felnézek az égre.
Oly megdöbbentők a rom-falak!
S népem szándéka szól ha szólok:
béke —
s kemény acéllá edzi szavamat!

Költőink verseiben egyre gyakrabban jelenik meg a testvéri népi

demokráciák dolgozóinak élete.

SEBŐK ÉVA »Felköszöntő« című verseskötetében külön ciklus zengi az új Lengyelországot. A fiatal költő gazdag formakésziségről tanuskodik. Hangja is változatos, képei egyéniek és elevenek.

CSOHANY GABRIELLA »Köszönöm!« című kötetében kevesebb az egyéni hang, de egyik-másik képe és hasonlata eredeti szemléletről tanuskodik. Legsikerültebb verse a satirikus »Jó kulák dicsérete«.

A FIATAL ÍRÓK ANTOLOGIAJA második kötete mostanában jelent meg. Az előzőhöz képest fejlődést mutat. A kötetben szereplő költők és prózaírók műveinek megválogatása ezúttal jobban sikerült. **Eörsi István**, Fekete Sándor, Szécsi Margit, Takács Imre, Juhász Tibor, Kovács Béla, Takács János, Galgóczi Erzsébet versei és elbeszélései határozott tehetségről, illetve fejlődésről tanuskodnak. Ez a kötet, amelyet a Magyar Írók Szövetségének lektorátusa állított össze, tartalmazza az írók életrajzi adatait is. Egy kötetben jelentek meg (»Három fiatal költő«) Kövesi Endre, Pál József és Timár György versei. Mindhárman egyéni hanggal jelentkeztek. Kövesi Endre igyekszik megvalósítani azt, amit a mai magyar íróktól követel: »Az legyen ma író, aki szenvedélyes« — Pál József verseit a formai gazdagság, a Timár Györgyét a nyelvi erő jellemzi.

HÁROM ELBESZÉLŐ KÖLTEMÉNY is megjelent ezekben a napokban. Asztalos Sándor »Mitra« című kötete a jugoszláv nép hősi harcát idézi fel, harcát a német fasiszták, majd a Tito-banda ellen. Balladai hangú, lírai színezésű strófái az újabb magyar verses epika egyik legsikerültebb alkotásává avatják Asztalos Sándor költeményét. Komjáthy István két elbeszélő költeménnyel is jelentkezett. Az egyik, a »Zengő Hortobágy«, a pusztán új életét ábrázolja, az új embereket, a pusztaságot átalakító munkát. Egyik fejezetében emléket állít Tyihonov hortobágyi látogatásának. Komjáthy másik elbeszélő költeménye (»Hunyadi«) az ifjúságnak meséli el Hunyadi János életét. A gyors, eleven menetű mesét, amelynek számos kitűnő részlete van, György Miklós rajzai díszítik.

Komjáthy István »Hunyadi« című kötetét az Ifjúsági Könyvkiadó, a többi verskötetet a Szépirodalmi Könyvkiadó adta ki.

(k. j.)